

Աշնանային ցուրտ լըռութեան՝ կը մեռնի :
Փռճ է այլեւս երազել
Գարուն մ'հեռուն , գաղջ հասանքները օգին
Ճախրող թեւին տակ գորեզ ,
Կամ սրունքներով ջրերաջ
Անգըր պաղուկ առուակներէ . մեծ վըզին
Մըխրթումները շաճերուն մէջ կանաչ
Փռճ է այլեւս երազել :

Թուերը հայ կըռուկին
Այլ յոգնած են ծափորդելէ : Ան եղաւ
Հաւատարիմ սրբաածրձիկի պաշտօնին .
Փոխադրեց շատ արցունքներ .
Որչափ հարսեր իրենց սրտերն չըրատապ
Իր քընքշական փետուրներուն մէջ դրին ,
Որչափ մայրեր և որդիներ բաժնըւած
Անոր թեւերը բեռնուցին համբոյրով . . .

Ուրդ սարսուռով մ'օրհասի
Ան վրայէն կը թօթուէ
Մեծ վիշտն Ազգի մը նըժգեհ ,
Ուխտեր յանձնուած , լացեր գաղա
Նըշանածի մ'որ տեսաւ ալ իր յետին
Վարդի թօշնուք դեռ բընաւ չհամբուրուած .
Տըբտում օրհնէք մը մամուլ ,
Սէրեր , իղձեր . կարօտներ
Այլ վրայէն կը թօթուէ :
Եւ գետափին գորշապատ
Ամառութեան մէջ բանալով վերջին հեղ
Յոգնած թուիւններն ուղղաբերձ՝
Հայ բուրներուն , գիւղերուն վրայ կիսուեր ,
Կը բերդոցովն օրհասի
Գաղթումը ան կ'անիծէ՝
Եւ կ'իյնայ , լուռ : — Խիճերուն վրայ գետափին
Կ'որոշէ իր գերեզմանն ,
Ու մըխրով կըտուցն իր
Բարի մը տակ , բընակարան զօրօշի ,
Բարձր ձըգած վիզն իր ծապուկ ,
Ալիքներուն երգին մէջ
Դողով մը վեհ կը մեռնի . . .

Հօն օձ մ'որ լուռ , երկա՛ր ատեն , կը դիտեր
Այդ ձըզնաժամն անկեառոյց բերերով
Գետկրէն վեր կը տողայ
Ու վրէժէ մ'հին օրերու ,
Վատ ոստումով մ'հապըշտապ՝
Անոր մեռած պարանոցին կ'որորուի . . .

ԴԱՆՈՒՄԷԼ ՎԱՐՈՒԺԱՆ

Զ Ի Ա Ղ Ա Ն Ի Պ Ա Ղ Ա Տ Ը

Տեսա՛ր բընաւ գայն հրաշակներ՝
Որ ըսպիտակ կ'անդրադառնայ
Ծովուն յայիս կապուսներէ՝
Որ կը փշրին յափունս նոսա .

Որ Բարրաւս եւ Մարմարիս ,
Եւ ծովագեղ Պրոպոնդիսեսներ՝
Յրդեն նաւօ կընծայ լեռինն :
Որ կը դառնան հոս ապարանք :

Հարիւրաւոր դարուց շիրմեն
Արթըննալով ոգիք ազգայ՝
Իրենց զանձերը քափեր են
Մէջ յուսարձակ այն սրտահայ .

կապուտ ծովուն շերկնից մեքենդ
Աննահական ժրպիտ մ'ե այն,
Եւ ամօրով ե երկնացեղ
Կասիւիադոյն իսկ Այնամպրայն:

Եւ ասեղաց ի յոյս աղօտ՝
Երբ ուրուագիծն իւր օրեղեն
Կը նըկարուի երկնից յոյրտ՝
Շուրջ պարփակեալ անշուններեն,

Կարծես այդ վեմք հոգի առնուն
Եւ ի յոռութան գիշերային՝
Դաշնակաւոր երգ կը դառնան
Ջոր երագոտ լըսէ հոգին:

Տեսա՛ր բընաւ զայն հրաշակերտ
Որ ըսպիտակ կ'անդրադառնայ
Մոլորուն յայտ կապուտաներկ
Որ կը փշրիւն ափանցը վրայ:

Ո՛ր կի՛ն ե այդ, ո՛ր հոդ, ո՛ր վեմ,
Այլ մեծագոր Հայ հանճարին
Մըտածութիւն մի ե վրսեմ՝
Հոն տարանխթ հազած մարմին:

ԹՈՎՄԱՍ ԹԵՐԶԵԱՆ

ԹՈՎՄԱՍ ԹԵՐԶԵԱՆ

Թրքահայոց մտաւոր ու ազգային կեանքին
ամենէն աղւոր ու լուսաւոր շրջանին է՛ն
պաշտելի գէմբերէն մէկն էր Թովմաս Թերզեան,
զոր ա՛ա մահը եկաւ խլաց մենէ:

Այն երջանիկ օրերուն, եւրոպական քա-
ղաքակնոթեան ինչպէս քաղաքակրթութեան
օսմանեան մայրաքաղաքին մէջ տրեական
թափանցումին հետեւանքով, Մէճիտ ու Ազիզ
բարենամբոյր ու հայասէր Սուլթաննիբուռն հո-
վանդան տակ, Թուրքիոյ Հայութիւնը ուժեղ
ու խանդավառ թափով մը թօթուելով բերտ
բուսակնոթեան մը խաւարին մէջ դարերէ
ի վեր իր վրայ ծանրացող բարոյական թմրու-
թիւնը, եւ նորածագ արեւուն քաղցր ու կազ-
դուրիւ լոյսին մէջ նորոգելով իր հինաւուրց

ուժերը՝ յառաջ բերաւ մտաւոր, գեղարուես-
տական, ազգային ամենէն ճոխ ու մաքուր
փթթ ինքազարդութիւնը, զոր մենք ունեցած
ըլլանք եւ դարու ոսկի օրերէն ի վեր:

Այդ պահուն է որ կը հիմնուի յառաջդի-
մասէր արի մամուլ մը՝ կրթական գործը մեծ
թուիչ կը ստանայ. հայկական թատրոնն ու
լսարան կը ստեղծուի. սահմանադրական կազ-
մակերպութիւն մը կը յաջորդէ ամբիջայակա-
նին. « սալօն » ներ երեւան կուգան, ուր
հայկական կեանքը կը նրբանայ, ուր հայերէն
լեզուն կը յղկուի. եւրոպացի մեծ գրագէտ-
ներուն հրաշակերտները հայ լեզուով կը խօ-
սին մեր ժողովրդին, կը լայնցնեն, կը լու-
սաւորեն անոր սրտին ո